

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การออกแบบอุปกรณ์ การแสดงนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ครูปิยะณัฐ หนูรัตน์
ครูจันทิมา อนุกุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการออกแบบเครื่องแต่งกาย หรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงอย่างง่าย ๆ ได้
๒. นักเรียนออกแบบอุปกรณ์การแสดงเพลงเกี่ยวข้าว
๓. นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าทางศิลปะ และนาฏศิลป์

ทบทวนความรู้เดิม

เพลงเกี่ยวข้าว

ประวัติความเป็นมา

วิธีเล่นเพลงเกี่ยวข้าว

การแต่งกาย

โอกาสที่ใช้แสดง

สถานที่ที่ใช้แสดง

จำนวนผู้แสดง

ทบทวนร้องเพลงเกี่ยวข้าว

เพลงเกี่ยวข้าว

เอ๋อ เออ เอิงเอย ชะเอิงเจิงเจย ชะเอิงเจิงเอ้ย

(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

ทุกวันนี้สุพรรณบ้านหนู คุณย่าคุณปู่ท่านดูขยัน

(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

ครอบครัวฉันเป็นชาวนา ลงแขกกันมาแต่โบราณ

(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

เพลงเกี่ยวข้าว (ต่อ)

จำได้นะใครต้องไปช่วยเกี่ยว อีกหน้อยเดียวเดียวเขามาช่วยฉัน
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

ไม่มีการจ้างด้วยเงินด้วยทอง ตอบแทนพี่น้องไปด้วยอาหาร
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

เพลงเกี่ยวข้าว (ต่อ)

ฉู้ฉี้ต้มยำแกงไก่แกงหมู น้ำพริกปลาทุตเตงกวาเตงร้าน
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

น้ำเปล่าน้ำเย็นเป็นธรรมชาติ อีกต้องไม่ขาดก็คือของหวาน
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน
อย่าให้สูญพันธุ์ลงแขกเอย

เพลงเกี่ยวข้าว (ต่อ)

เอ๋อ เอ๋อลงแขกเอ๋ย

สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน

อย่าให้สูญพันธุ์ลงแขกเอ๋ย

เอ๋อ เอ๋ยลงแขกเอ๋ย กันเถิดท่าน กันเถิดท่าน

อย่าให้สูญพันธุ์ลงแขกเอ๋ย

เพลงเกี่ยวข้าว

เอ๋อ เออ เอิงเอย ชะเอิงเจิงเจย ชะเอิงเจิงเอ้ย

(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

ทุกวันนี้สุพรรณบ้านหนู คุณย่าคุณปู่ท่านดูขยัน

(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

ครอบครัวฉันเป็นชาวนา ลงแขกกันมาแต่โบราณ

(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

เพลงเกี่ยวข้าว (ต่อ)

จำได้นะใครต้องไปช่วยเกี่ยว อีกหน้อยเดียวเดียวเขามาช่วยฉัน
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

ไม่มีการจ้างด้วยเงินด้วยทอง ตอบแทนพี่น้องไปด้วยอาหาร
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

เพลงเกี่ยวข้าว (ต่อ)

ฉู้ฉี้ต้มยำแกงไก่แกงหมู น้ำพริกปลาทุตเตงกวาเตงร้าน
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

น้ำเปล่าน้ำเย็นเป็นธรรมชาติ อีกต้องไม่ขาดก็คือของหวาน
(เฮ้ เอ้า เฮ้ เฮ้)

สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน
อย่าให้สูญพันธุ์ลงแขกเอย

เพลงเกี่ยวข้าว (ต่อ)

เอ๋อ เอ๋อลงแขกเอ๋ย

สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน สืบทอดประเพณีกันเถิดท่าน

อย่าให้สูญพันธุ์ลงแขกเอ๋ย

เอ๋อ เอ๋ยลงแขกเอ๋ย กันเถิดท่าน กันเถิดท่าน

อย่าให้สูญพันธุ์ลงแขกเอ๋ย

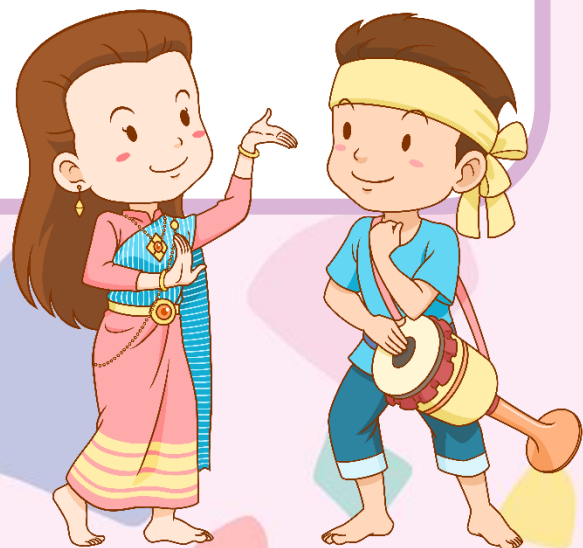

คำถามชวนคิด

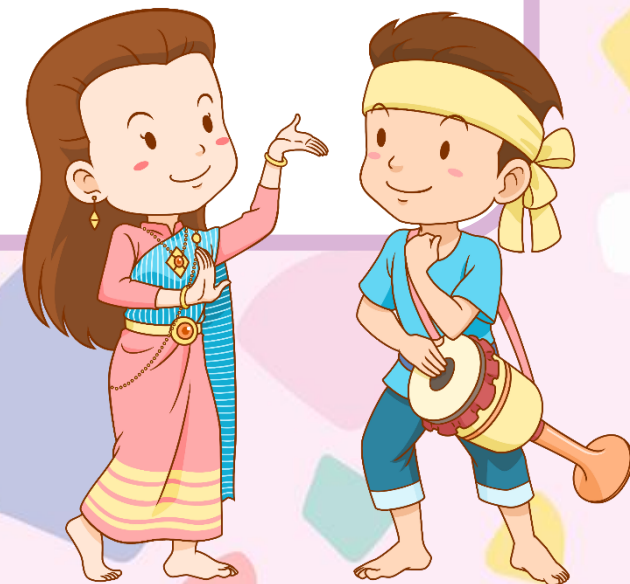
อุปกรณ์ประกอบการแสดง
มีความสำคัญอย่างไร ?

อุปกรณ์จัดเป็นองค์ประกอบนาฏศิลป์ที่มีความสำคัญอีกชนิดหนึ่ง ที่ทำให้การแสดงมีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ แต่อย่างไรก็ตาม การแสดงนาฏศิลป์ไทยในบางชุด อาจไม่มีอุปกรณ์ประกอบก็ได้

หากแต่บางชุดก็มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเข้ามา
ทำให้การแสดง มีความน่าสนใจมากขึ้น เช่น รำฟ้อน
เทียน มีอุปกรณ์สำคัญ คือ เทียน โดยจะนิยมแสดง
ในช่วงกลางคืน แสงเทียนที่สว่างไสวท่ามกลางความมืด
จะทำให้การแสดงมีความงดงามมาก

และยังมีอีกหลายชุดการแสดงเช่นกัน ที่มีอุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น เชิงเหยี่ไخمดแดง อุปกรณ์ที่ใช้คือผู้ชายจะต้องมีอุปกรณ์ คือ ไม้ไผ่ยาวผูกปลายด้วยตะกร้า สำหรับเหยี่ไخمดแดง ผู้หญิงจะถือตะกร้าไว้สำหรับใส่ไخمดแดง ฟ้อนรำเป็นท่วงท่าเข้าจังหวะดูแล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน

ตัวอย่างการแสดง ที่มีอุปกรณ์การแสดง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เชิงเหยี่ไ่มดแดง | วงโปงลาง วนศ.กาฬสินธุ์ | งานเที่ยวเมืองไทย

ปี ๒๕๖๒ | ๒๖.๐๑.๒๕๖๒

เผยแพร่โดย : Prawit M.

เผยแพร่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=VwRwd6XFJz8>

ข้อที่ควรคำนึงถึง
การออกแบบอุปกรณ์
ประกอบการแสดง

ข้อที่ควรคำนึงถึงการออกแบบอุปกรณ์ ประกอบการแสดง

๑. รูปแบบและลักษณะของการแสดง ว่าเป็นการแสดงประเภทใด
นักแสดงเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย การแสดงต้องการสื่อถึงเรื่องใด
๒. ความสวยงามและไม่เป็นอุปสรรคต่อการแสดง เช่น
อุปกรณ์ประกอบการแสดงไม่ใหญ่หรือมีน้ำหนักมากจนเกินไป

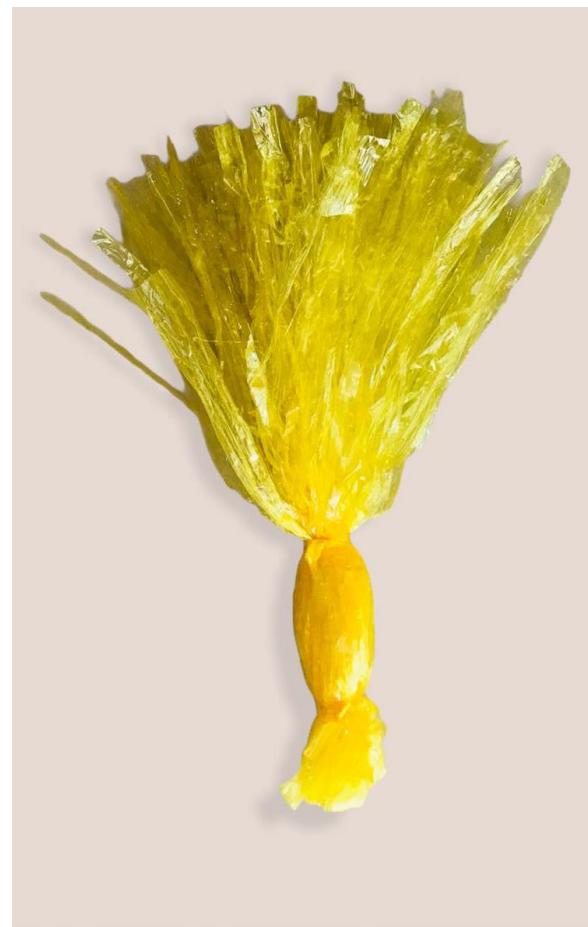
ข้อที่ควรคำนึงถึงการออกแบบอุปกรณ์ ประกอบการแสดง (ต่อ)

๓. ใช้หลักเรียบง่าย ไม่ควรยุ่งยากจนเกินไป และต้องเหมาะสมกับวัยของผู้ทำ
๔. ใช้วัสดุในท้องถิ่น การแสดงพื้นบ้านบางชุดใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดงที่มีในท้องถิ่นของตนเอง

ข้อที่ควรคำนึงถึงการออกแบบอุปกรณ์ ประกอบการแสดง (ต่อ)

๕. ประหยัดและคุ้มค่า สามารถนำเอาวัสดุเหลือใช้ เช่น กระจา
กระดาษสี ลัง เชือก เป็นต้น มาใช้ในการสร้างสรรค์อุปกรณ์
ประกอบการแสดงโดยที่ไม่ต้องหาซื้อให้สิ้นเปลือง อุปกรณ์ต้อง
แข็งแรงสามารถใช้ได้หลายครั้ง และสามารถนำความรู้ทางด้าน
ทัศนศิลป์มาช่วยในการออกแบบสร้างสรรค์อุปกรณ์ประกอบการ
แสดงได้อีกด้วย

ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการแสดง

อุปกรณ์ที่ต้องใช้

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนประดิษฐ์
อุปกรณ์ประกอบการแสดง
เพลงเกี่ยวข้าว

บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทาง
ควบคุมชั้นเรียน
ดูแลความเรียบร้อย
และความปลอดภัย

นำเสนอผลงาน

ให้นักเรียนออกมานำเสนอ
ผลงานหน้าชั้นเรียน

สรุป

การเรียนรู้สำหรับวันนี้

ข้อควรคำนึงถึง
การออกแบบอุปกรณ์
ประกอบการแสดง

รูปแบบและลักษณะของการแสดง

ความสวยงามและไม่เป็นอุปสรรคต่อการแสดง

ใช้หลักเรียบง่าย ไม่ยุ่งยากจนเกินไป

ใช้วัสดุท้องถิ่น

ประหยัดและคุ้มค่า

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง องค์ประกอบและบทบาท
หน้าที่ของงานนาฏศิลป์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑ องค์ประกอบการแสดงนาฏศิลป์

ใบงานที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

